

EESTI KURTIDE LIIDU 2025. AASTA KOKKUVÕTE

MTÜ Eesti Kurtide Liit (EKL), asutatud 1922. aastal, on katusorganisatsioon üheksale piirkondlikule kurtide ühingule ning kolmele üleriigilisele organisatsioonile: Eesti Kurtide Noorte Organisatsioonile, Eesti Viipekeetõlkide Kutseühingule ja Eesti Viipekeele Seltsile. Liikmeskond kahjuks väheneb, langedes 820-lt 792-ni. Mõned ühingud on eemaldanud mittetegutsevad liikmed, samas on kurvastusega lahkunud ka mitmed staažikad liikmed. Eestis elab umbes 1500 kurti inimest ning viipekeele valdajate arv on hinnanguliselt kuni 4500.

Eesti Kurtide Liidu tegevust juhib neljaliikmeline juhatus eesotsas juhatuse esimehega. 2025. aastal toimus kuus juhatuse koosolekut. Igapäevane suhtlus ja töökorraldus jätkusid aktiivselt digitaalsetel platvormidel (Facebook, Messenger, WhatsApp, FaceTime).

EKL-i tegevust toetas 2025. aastal Eesti Puuetega Inimeste Fondi sihtrahastusprojekt „Eesti Kurtide Liidu ja tema liikmesorganisatsioonide tegevuse arendamine 2025“, mille abil viidi ellu erinevaid tegevusi, et toetada kurtide ja viipekeelsete inimeste kaasamist ühiskonda.

EKL-i eesmärk on kaitsta liikmesühingute huve ja arendada nende tegevust koolituste, ühisürituste ning rahvusvaheliste kontaktide kaudu. Oluliseks peetakse ka eesti viipekeele ja kurtide kultuuri edendamist ning koostööd avaliku, mittetulundus- ja erasektori vahel, et tagada võrdsed võimalused kurtidele inimestele kohalikul ja riiklikul tasandil. Samuti EKL kuulub Euroopa Kurtide Liitu, mis on väga oluline rahvusvahelises mõttes.

Jagame teiega olulisemad punktid, mida aasta jooksul tegime.

Jaanuar

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
9.01	EPIF lõpetamise info EPIKu poolt	Sirle	Info, et fond lõpetab senise tegevuse ning riigieelarve kaudu enam rahastust ei tule.
14.01	Tööhõivevaldkonna huvikaitse kohtumine	EKL, EPIK ja teised organisatsioonid	Edastati ettepanekud kurtide kogukonna vajadustega arvestamiseks.
13.01-31.01	Sisendi loomine erinevatel teemadel – invaparkimiskaart, viipeavatari koostöö kinnitamine, strateegilise partnerluse vajaduste nimekirja loomine, kirjavahetused erinevate asutustega	EKL	Toimus kirjavahetus ja arutelud erinevatel teemadel.

Veebruar

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
7.02	Kohtumine Zoomis EVKURi koordinaatoriga Peter Zalanskiga	Sirle, Peter	Koostöö jätkamine ja info jagamine. Kohtumine toimus rahvusvahelises viipekeeles.
20.02	Ligipääsetavuse kultuuri infopäev	Sirle	Viipekeeletõlk oli kohal, kuid üldine info ei pakkunud piisavalt kasu.
01.-28.02	Ettevalmistused eesti viipekeeles päevaks, Aire jagas üleskutset, sisendid töölepingu seaduse muutmiseks, sotsiaalhoolekande seaduse määruste üle vaatamine ja kirjavahetused	EKL	Toimusid kirjavahetused, kohtumised ja filmimised. Tööde lõpetamine.

Märts

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
1.03	Eesti viipekeeles päeva tähistamine	EKL, avalik sektor, kurtide kogukonnaga seotud inimesed	EKL ja liikmesorganisatsioonide tervitused Facebookis ja teistes kanalites.
14.03	Emakeelepäeva lugemisatraktsioon	Aire, riigikantselei, Lilli Pärn	Aire korraldas, et keegi saaks viipekeeles ühte raamatuosa viibelda ja Lilli Pärn oli nõus ja seda sai ka vaadata internetis.
24.03	Kriisivarude infotund Teamsis	EPIK, Sirle, kriisimeeskond	EKL peale seda infotunni jagas oma arvamust ja rahuolematust kriisimeeskonnale – kurtidele sobivad kriisiolukorras tegutsemiseks puudus info.
1.03-31.03	Kirjavahetused kriisimeeskonnaga, EPIKuga, arutelud organisatsioonidega	EKL, EPIK, EVL ja teised	Viipekeelset ligipääsetavat infot on endiselt vähe ning sellealast teadlikkust tuli suurendada.

Aprill

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
10.04	Info jagamine EKL liikmetele aastakoosoleku kohta	EKL	Aastakoosoleku eelkutse saadeti liikmetele.
16.04	Teamsi kohtumine Töötukassa esindajaga	Sirle	Arutati kurtide tööhõive olukorda ja viipekeeletõlke tagamist koolitustel.
24.04	EVKUR-i ümarlaud	Aire, Katrin, EVS, EVK, TLÜ EVKUR-i meeskond	Arutelu tulevikuteemadel. Kohtumine toimus rahvusvahelises viipekeeles.
1.04-30.04	Revidendi, ettevõtetega arutamine – majanduslikku seisukorda vaatamine, arutamine tuleviku võimalustest, kirjavahetused asutustega, sisendite loomine EPIK-uga	EKL	Ettevõtted on mures kasvanud nõudmiste tõttu; investeerimisvajadus suureneb. Samas hinnatõus ei tohiks olla liiga kiire. Sisendite koostamisel arvestati EKL vajaduste ja seaduslike nõuetega.

Mai

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
6.05	Osalemine EPIK-u aastakoosolekul	Sirle	Arutati tulevikuplaane, rahalist olukorda ja uusi võimalusi.
10.05	EKL aastakoosolek Pärnus ja Pärnu Kurtide Ühingu 100 juubelil osalemine	Juhatus, liikmed	Kinnitati olulised otsused ning osaleti Pärnu Kurtide Ühingu 100. aastapäeva tähistamisel.
15.05	Majandus ja Kommunikatsiooniministeeriumi korraldatud ligipääsetavuse infopäev	Aire	Kuulati ja jagati arvamusi ligipääsetavusest.
22.05-25.05	Osalemine Euroopa Kurtide Liidu aastakoosolekul Varssavis	Sirle, Katrin	Arutati projektide, rahastuse ja järgmise aasta valimistega seotud küsimusi.

28.05	Osalemine abivahendite reformi infopäeval Zoomis	Sirle	Tehti ettepanekuid abivahendite kättesaadavuse parandamiseks.
1.05-31.05	Sisendite loomine, kirjavahetused asutustega, koostöö EPIK-uga	EKL	Esitati sisendeid mootorisõiduki maksude, sotsiaaltoetuste ja abivahendite teemadel.

Juuni

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
1.06	Eesti viipekeelne video kurtide laste õiguste teemal ja jagamine meedias	EKL, Tallinna Heleni Kool	Tähtis samm teavitustöös taaskord. Kurtide laste õigused
4.06	EPIK-u koostöö Tartu ja Võru arenduskeskusega, ligipääsetavuse infopäevad turismivaldkonnas Zoomis ja kohapeal	Sirle, Aire	Pettumust valmistas asjaolu, et kohapeal ei olnud viipekeeletõlget ning see toimus vaid veebi vahendusel.
9.06	SKA ja EPIKu ühine infopäev rehabilitatsiooniteenuste ja abivahendite kohta	Sirle	Kardetakse võimalikke kärpeid, kuid EKL seisab nende vastu.
18.06	EVKUR-i esindajatega kohtumine	Sirle, Katrin ja Aire	Koostöö jätkamine ja mõtete vahetus.
1.06-22.06	Ligipääsetavuse teemaga tegelemine, hooldekodude külastused, info jagamine, sisendite tegemine EPIK-ule	EKL	Esitati tagasisidet SHS muudatuste kohta ning rõhutati viipekeele ligipääsetavuse, kaugtõlke ja kirjutustõlke olulisust.

Juuli

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
6.07	Viipekeele koori osalemine laulupeol viipekeele alal	EKL ja viipekoor	Esimene prooviesinemine, tagasiside saamine.

7.07	Audiovisuaalse määruste ettepanekute tegemine ning arutelu	Sirle ja Aire	Esitati nõudmised maksimaalsete lahenduste suunas, kuid arutelu rõhutati realistlikke võimalusi.
10.07-31.07	Ettevalmistused Porkuni 100. aastapäeva, kurtide suvepäeva ja pensionäride kokkutulekuks 02.08-ks	EKL	Toimusid aktiivsed ettevalmistused (toitlustus, inventar, nimekirjad, koostöö Porkuni kooliga).

August

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
2.08	Porkuni 100. aastapäev, kurtide suvepäev ja pensionäride kokkutulek Porkunis	EKL	Üritus õnnestus väga hästi, ilm soosis ning tagasiside oli positiivne.
18.08	Kohtumine SM ja EPIK-uga seoses SHS määruste muutmisega	Sirle	Arutati, mis on puudu ja mida tuleks veel parandada.
27.08-28.08	Osalemine EPIKu suvekoolis Tori vallas	Sirle	Arutati organisatsioonide kitsaskohti ning oldi vastu nimevahetuse ettepanekule.
15.08-31.08	Ettevalmistused kurtide teatri 100. aastapäeva tähistamiseks Tallinnas, sisendite loomise jätkamine, hooldekodude külastused, muuseumi olukorra üle vaatamine	EKL, Mati	AV visuaalse sisendite määramise jätkamine, kurtide teatri aastapäeva nimekirja loomine, planeerimine. Sügiseplaanide arutelu.

September

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
11.09	Kohtumine Zoomis EVKUR-i koordinaatoriga	Sirle, Peter	Arutati EVKUR-i avatud uste päeva teemal.
15.09	Kohtumine EPIKu ja töötukassaga	Sirle	Kurtidele võimaluste loomine, murekohtade taas-arutelu

27.09	Kurtide teatri 100. aastapäeva tähistamine	EKL, Mati ja osalejad	Etendused olid huvitavad, osalejaid oli palju ning tagasiside oli positiivne. Samas tunti muret järelkasvu pärast.
23.09	„Sinise valguse“ kampaania rahvusvahelise viipekeele päeva tähistamiseks Eestis	EKL	Ligipääsetavuse sümbolne tähistamine – seekord liitus aktiivselt vaid Tartu.
23.09-29.09	Videote jagamine kurtide rahvusvahelise nädala teemadel	EKL	Tõsteti teadlikkust ja nähtavust.
1.09-30.09	Kurtide rahvusvahelise kuu tähistamine, kirjavahetused erinevate asutustega, uus koostöö partner - Myfitness	EKL	Jagasime infot meie kogukonna kohta, kutsusime üles jagama rahvusvahelise kurtide nädala kohta. Soodustuse saamine kurtidele vaimse ja füüsilise tervise puhul.

Oktoober

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
14.10	Pair töötuba „digipädevuse tundmine“ EPIK-us	Sirle	Töötuba ei pakkunud piisavalt viipekeelset infot digipädevuse kohta.
15.10	PERGI külastus seoses viipekeelse gümnaasiumi õpilastega koostöö Iirimaa kooliga	Sirle	Positiivne näide rahvusvahelisest koostööst koolide tasandil.
23.10	Konteksiteabe jagamine : Uue põlvkonna 112	Sirle, EPIK ja teised puudega organisatsioonid	Arutati, milliseid puudusi on seni olnud ja kuidas saaks parandada neid murekohti.
30.10	Videoroboti loomise arutelu Teamsis	Sirle, Aire, EKI ja nende meeskond	Analüüsiti videoroboti arengut ja võimalusi selle parendamiseks.

30.10	Töövõime hindamise süsteem Töötukassas EPIK-us	Sirle	Arutati töövõime hindamise süsteemi õiglust.
31-10	Kohtumine ELTSA esindajatega	Sirle, Aire	Toimus sisuline ja kohati vastuoluline arutelu viipekeele rolli üle laulupeol.
1.10-31.10	Arutelud EPIK-uga erinevatel teemadel, sealhulgas ettepanekute esitamine ja kirjavahetused erinevate asutustega, inimestega	EKL	Jätkus ligipäätavuse parendamine ja kogukonna murede esindamine.

November

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
3.11	Töövõime hindamise töötuba II	Sirle	Arutati põhjalikumalt töövõime hindamise teemasid.
6.11	Koolitus : Kuidas mõjusalt huve kaitsta	Sirle	Tõstatati küsimus, kuidas teha huvikaitset olukorras, kus rahastus sõltub riigist.
11.11	Strateegia partnerluse infotund veebis	Sirle	2026. aasta plaanide arutelu
17.11	EPIKU ja töötukassa kohtumine Zoomis	Sirle	Arutelu jätk
20.11	EPIKU tunnustusõhtu	Sirle	EPIKU tunnustusõhtu toimus SÕLM restoranis ja tunnustati tublimad inimesi.
21.11	EPIKu ja Euroopa Parlamendi Eesti bürooga koostöös digipädevuse arutelu	Sirle	Arutasime, et kuidas tagada tulevikus ka paremaid digipädevuse oskusi kurtidele.
27.11	EVKUR-i avatud uste päev	Sirle	Esitlesime oma liidu tegevust ja selle ajaloost.
1.11-30.11	Rahulikuu kuu, võtsime kokkuvõtteid, uurisime järgmise aasta võimalusi, kirjavahetused asutustega, muuseumi külastused eriti endiselt	EKL	Kuu jooksul keskenduti kokkuvõtetele ja järgmise aasta planeerimisele,

	populaarsed, hooldekodude nimekirjade kogumine		jätkus muuseumi külastuste korraldamine ning hooldekodude kaardistamine.
--	--	--	--

Detsember

Kuupäev	Tegevus	Kes osalesid	Märkused/tulemused
3.12	Ühtekuuluvuskontsert „Ajakaja“ Kaja Kultuurikeskuses	Eesti kurtide kogukond, Sirle ja viipekoor	Kammerkoor Encorega olid laval viipekeelsed esinejad ning viipekoor. Kontserdist tegi otseülekanne ERR. Kontserdil oli viipekeeletoetaja.
12.12-16.12	Jõulusoovide ettevalmistus ja aasta kokkuvõtte koostamine	EKL	Aasta lõpetamise korralduslik tegevus.

Aasta jooksul tegeles Eesti Kurtide Liit igapäevaselt kirjavahetuse, nõustamise ning arvamuste andmisega määruste ja muude oluliste dokumentide kohta. Tihe koostöö toimus Eesti viipekeele uurimisrühmaga ning erinevate ühingutega, kes pöördusid meie poole oma muredega – oleme neid toetanud, nõustanud ja võimaluste piires edasi suunanud.

Samuti oli meil väga aktiivne koostöö Eesti Puuetega Inimeste Kojaga, eelkõige ligipääsetavuse valdkonnas sisendite loomisel. Oleme esitanud ettepanekuid ka Sotsiaalministeeriumile ning mitmetele teistele organisatsioonidele ja ministeeriumidele.

Aasta jooksul tõstati ühiskonnas laiem arutelu sotsiaalmeedias, kus seati kahtluse alla viipekeelsete inimeste sobivus osaleda laulupeol. EKL-i esinaine Sirle Papp avaldas selle kohta oma arvamuse, seistes kindlalt viipekeelse kogukonna õiguste eest.

(Loe lähemalt: <https://kultuur.err.ee/1609608734/kurtide-liidu-esimees-sirle-papp-kurtidel-on-oma-keel-oma-kultuur-ja-oma-ajalugu>)

Soovime juhatuse nimel südamest tänada kõiki ühingu, organisatsiooni ja seltse, kes on panustanud Eesti Kurtide Liidu tegevusse ja toetanud meie kogukonda.

Täname kõiki ühingu, kes on suutnud hoida oma liikmeskonda ning korraldada vähemalt mõned üritused. Mõne ühingu puhul võib öelda, et nende tegevus on olnud väga aktiivne ja silmapaistev. Tänu kuulub ka kõigile teistele ühingutele, kes on hoidnud oma liikmeid, korraldanud üritusi ja loonud tugeva kogukonnatunde – see on meile väga väärtuslik ja oluline.

Hooldekodude külastamine on olnud jätkuvalt osa meie tegevusest, kuid kahjuks oleme jõudnud neid külastada vähem, kui sooviksime. Järgmisel aastal on plaanis koostada parem ülevaade hooldekodudest, kus elavad kurdid inimesed, sealhulgas nii üldhooldekodudes kui ka erihoolekandeteenustel.

Kurtide muuseum on endiselt populaarne ning meil on selle üle väga hea meel. Soovitame seda kogemust ka teistega jagada, et suurendada teadlikkust kurtide kultuurist ja ajaloost.

Uue sotsiaalministri Jolleriga toimus aasta jooksul kaks kohtumist. Tema hinnangul ei ole kvartaalsetel kohtumistel piisavat mõju, kuna ministeeriumi ressursid ja võimalused on piiratud. See on praktikas ka kinnitust leidnud.

Kuigi eesmärk oli saada Eesti Kurtide Liidu koduleht valmis 2025. aasta lõpuks, valmis see tegelikult 1. märtsil 2026.

Kokkuvõte

See aasta oli Eesti Kurtide Liidule (EKL) tegus ja mitmekülgne. Aasta jooksul toimus palju kohtumisi, koostööprojekte ja huvikaitsetegevusi, mis olid suunatud kurtide kogukonna vajaduste ja õiguste esindamisele. Koostöö partnerorganisatsioonide, riigiasutuste ning rahvusvaheliste võrgustikega oli aktiivne ning võimaldas tõstatada olulisi teemasid nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Aasta jooksul pöörati suurt tähelepanu ligipääsetavusele, viipekeele kasutamisele ning kogukonna teadlikkuse tõstmisele. Kuigi teenused ja info on formaalselt olemas, ei ole need sageli kurtidele inimestele tegelikult kättesaadavad.

Aasta jooksul tehtud töö kinnitab, et ligipääsetavuse teemal on endiselt vaja fookust hoida kõrgelt. EKL jätkab aktiivselt huvikaitsetööd, koostööd partneritega ning kogukonna esindamist, et tagada eesti viipekeele kasutamise võimalused ning parandada teenuste ja info kättesaadavust kogu Eestis.

EKL-i juhatus korraldas regulaarselt koosolekuid ning hoidis pidevat kontakti digitaalsete kanalite kaudu. Suurt tähelepanu pöörati ligipääsetavusele avalikus ruumis ja hariduses, samuti viipekeele väärtustamisele ja kogukonna kaasamisele. EKL oli nähtav kultuuri- ja kogukonnaüritustel, kus jagati kogemusi ning õpiti teiste organisatsioonide headest praktikatest.

Sirle Papp

Eesti Kurtide Liidu juhatuse esimees

09.04.2026